

JAARVERSLAG 2010

REKENKAMERCOMMISSIE GOEREE-OVERFLAKKEE

JUNI 2011

Inhoudsopgave

1	De rekenkamercommissie	7
1.1	De Eerste Paal, onderzoek naar de grondexploitatieprojecten in Middelharnis	8
1.2	Weet Wat Je uitbesteedt, onderzoek naar externe inhuur in Oostflakkee	8
1.3	Een Goede Gedachte, onderzoek opvolging aanbevelingen rekenkamercommissie	9
1.4	Onderzoek burgerparticipatie bij de 4 gemeenten	9
1.5	Onderzoek informatievoorziening aan raden inzake herindelingsproces	10
2	Overige activiteiten.....	11
2.1	Communicatie	11
2.2	Auditcommissie	11
2.3	Kennisuitwisseling.....	12
3	Financiën.....	13
3.1	Eerste periode, 2006-2009	13
3.2	Tweede periode, 2010-2013	15

Voorwoord

De rekenkamercommissie Goeree-Overflakkee heeft zijn eerste termijn afgesloten. Het onderzoeksprogramma is afgerond. Zoals in het vorig jaarverslag vermeld is de commissie hierbij voor alle gemeenten binnen de financiële kaders gebleven. De evaluatie van de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie is positief. Het grootste deel van de aanbevelingen uit de rekenkamerrapporten zijn opgevolgd of deels opgevolgd.

De vier gemeenten hebben op hun beurt in mei 2010 de werkzaamheden van de rekenkamercommissie geëvalueerd en daarnaast heeft de gemeente Middelharnis aanvullend een extern evaluatieonderzoek laten uitvoeren. Dit heeft zoals bekend mogen uitmonden in een herbenoeming van de leden van de commissie voor een tweede termijn tot 1 januari 2014. Ingeval de voorgenomen herindeling per 1 januari 2013 een feit zal worden, zal de termijn tot deze datum zijn.

In het licht van de bezuinigingen is met ingang van 1 januari 2011 het budget van de rekenkamercommissie teruggebracht. Dat betekent dat er de komende periode minder onderzoeken zullen worden uitgevoerd. Om de beschikbare middelen zo goed mogelijk te besteden heeft de rekenkamercommissie in 2010 kennismakingsgesprekken gevoerd met alle nieuw aangetreden fracties. Daarin bleek een brede behoefte aan eilandbrede, vergelijkende onderzoeken en indien mogelijk onderzoeken die bruikbaar zijn voor discussie over de gewenste toekomst van Goeree-Overflakkee.

Eveneens is in overleg met de gemeenten besloten om geen meerjarig onderzoeksprogramma op te stellen, maar per jaar te bezien welk onderzoek de voorkeur heeft.

In 2010 is in dialoog met een aantal raadsleden van de vier gemeenten een aantal mogelijke onderzoeken verkend en daaruit is een eilandbreed onderzoek naar burgerparticipatie gekozen. Hiernaast heeft de rekenkamercommissie besloten ten behoeve van de gemeenteraden kaderstellende documenten in het herindelingsproces te bezien.

Wij zien de nieuwe periode van samenwerking met vertrouwen tegemoet.

Namens de rekenkamercommissie,

Mevrouw drs. C.J. Vree RA

Voorzitter Rekenkamercommissie Goeree-Overflakkee

1 De rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie bestaat uit drie externe leden, te weten: mevrouw drs. C.J. Vree RA (voorzitter), de heer A.L. Koole en de heer dr. R. Teijl. De rekenkamercommissie heeft tot taak het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

1. Doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
2. Doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
3. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?

Hieronder volgt een overzicht van het afgeronde onderzoeksprogramma 2006-2010 en een overzicht van de nieuwe, lopende onderzoeken.

Toelichting onderzoek

In het eerste termijn van de rekenkamercommissie zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

TABEL 1-A: OVERZICHT ONDERZOEKSPERIODE 2006-2010

Gemeente	Onderwerp	Status
Dirksland	"(ge)grond beleid" – onderzoek naar de grondpolitiek	afgerond – november 2006
Goedereede	"Onderbouwde leges" – onderzoek naar de bouwleges	afgerond – april 2007
Oostflakkee	Quick scan jaarstukken 2006	afgerond – april 2007
Goedereede	Quick scan jaarstukken 2006	afgerond – mei 2007
Middelharnis	Quick scan jaarstukken 2006	afgerond – juni 2007
Dirksland	Quick scan jaarstukken 2006	afgerond – juni 2007
Middelharnis	"Kostprijsberekening: Dak of Fundament" – onderzoek naar de subsidierelatie met stichting Companen	afgerond – december 2007
Oostflakkee	"Een bewogen doel" – onderzoek naar de aanleg van de riolering in het buitengebied	afgerond – september 2008
Eilandbreed	"Met Gebreken" – onderzoek naar het ouderenbeleid op Goeree-Overflakkee	afgerond – april 2009
Dirksland	"Te Rade Gaan" – onderzoek naar de kostenbeheersing van het ISGO	afgerond – augustus 2009
Goedereede	"Buiten Beeld" – onderzoek naar de Nota Economisch Beleid '05-'10	afgerond – december 2009
Middelharnis	"De Eerste Paal" – onderzoek naar grondexploitatieprojecten	afgerond – februari 2010
Oostflakkee	"Weet Wat Je Uitbesteedt" – onderzoek naar externe inhuur	afgerond – juni 2010
Eilandbreed	"Een Goede Gedachte" – onderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie	afgerond – juni 2010

Inmiddels zijn twee nieuwe onderzoeken gestart.

TABEL 1-B: NIEUWE ONDERZOEKEN PERIODE 2010-2014

Gemeente	Onderwerp	Status
Eilandbreed	Burgerparticipatie	Lopend
Eilandbreed	Ondersteuning raden in het herindelingsproces	Lopend

1.1 De Eerste Paal, onderzoek naar de grondexploitatieprojecten in Middelharnis

De rekenkamercommissie heeft onderzocht hoe de projecten Zuidelijke Randweg en Westplaat zijn verlopen en welke informatie hierover is verstrekt aan de raad. De commissie constateert in het rapport De Eerste Paal dat de informatievoorziening hierover aan de raad ernstig tekort schiet.

Middels de vaststelling van bestemmingsplannen en de daarop gebaseerde aankoop en verkoop van grond kan de gemeente belangrijke invloed uitoefenen op de ruimtelijke ontwikkeling. Naast dat dit forse investeringen vergt van de gemeente, worden er keuzes gemaakt met ingrijpende gevolgen die voor een zeer lange periode vastliggen. Het is dan ook belangrijk dat de besluitvorming hierover zorgvuldig plaatsvindt. Dit kan alleen als de raad goed wordt geïnformeerd over de ruimtelijke indeling en het daarbij behorende kostenplaatje, de grondexploitatieberekening. Daarbij is het van belang dat in de besluitvorming de risico's meegenomen worden die de gemeente loopt ten aanzien van de realisatie van het project. De rekenkamercommissie constateert in haar rapport dat de grondexploitatieberekeningen niet tijdig worden opgesteld en geactualiseerd en dat risico's vooraf onvoldoende worden ingeschat.

De rekenkamercommissie beveelt aan nadere afspraken tussen het college en de raad in een nota grondbeleid vast te leggen. Om prioriteit te geven aan de actualisatie van grondexploitatieberekeningen en om toezeggingen aan de gemeenteraad tijdig na te komen. Ook beveelt de commissie aan op korte termijn per project een risico-analyse uit te voeren.

Dit onderzoek is in februari 2010 aan de raad aangeboden en ook in februari in de gemeenteraad besproken.

1.2 Weet Wat Je uitbesteedt, onderzoek naar externe inhuur in Oostflakkee

De rekenkamercommissie is nagegaan of de inhuur van externe deskundigheid door de gemeente Oostflakkee doelmatig is. Met name de behoeftebepaling en de selectie van de in te huren partijen vinden correct plaats. Tevens stelt de rekenkamercommissie vast dat in het merendeel van de casussen meerdere offertes zijn opgevraagd en dat deze offertes intern zijn beoordeeld door meerdere functionarissen. Voor de bewaking van de kwaliteit, de omvang en de tijdigheid van de werkzaamheden die door de ingehuurde partij worden verricht, bestaat geringe aandacht. Ook heeft de rekenkamercommissie geen evaluaties na afloop

aangetroffen. Dit heeft de rekenkamercommissie ertoe gebracht aan te bevelen, bij voorkeur in eilandelijk verband, een werkbare Inkoop en Aanbestedingsprocedure op te stellen.

Tot slot heeft de rekenkamercommissie onderzocht of de uitgaven aan inhuur van externen vergelijkbaar is met de kosten die vergelijkbare gemeenten maken. De rekenkamercommissie heeft geen indicaties dat de kosten die gemeente Oostflakkee hiervoor maakt substantieel afwijken van de onderzochte gemeenten. Dit onderzoek is in juli 2010 aan de raad aangeboden en in september in de gemeenteraad besproken.

1.3 Een Goede Gedachte, onderzoek opvolging aanbevelingen rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie is nagaan of opvolging is gegeven aan de overgenomen aanbevelingen van de tot dusver door de rekenkamercommissie opgestelde en gepubliceerde onderzoeken. Daarnaast is onderzocht of naar aanleiding van de onderzoeken publieke verantwoording is afgelegd. Alle rekenkamerrapporten zijn in de raad besproken met uitzondering van het rapport 'Met Gebreken' dat niet door de gemeenteraden van Oostflakkee en Middelharnis is besproken. Deze gemeenten hebben het onderwerp 'ouderenbeleid' besproken in de raad naar aanleiding van het Visiedocument dat is opgesteld opvolgend aan het onderzoek van de rekenkamercommissie. De quick scan Oostflakkee is eveneens niet besproken in de raad met dien verstande dat dit rapport wel in de raadscommissie is besproken. In het merendeel is de rekenkamercommissie in de gelegenheid gesteld om het rapport toe te lichten in de raad of de daaraan voorafgaande I en O raad/commissievergadering. Ten tijde van dit onderzoek bleek dat de gemeenten overwegend gevolg hebben gegeven aan de aanbevelingen van de commissie. Van de 28 aanbevelingen waren er 20 opgevolgd of deels opgevolgd. Drie aanbevelingen stonden gepland voor uitvoering. Vier aanbevelingen waren niet opgevolgd en van 1 aanbeveling was dat onzeker. Het onderzoek is juni 2010 aan de raden aangeboden.

1.4 Onderzoek burgerparticipatie bij de 4 gemeenten

In dit onderzoek staat centraal in hoeverre de participatiemogelijkheden en het gebruik daarvan door de gemeente en de burgers tot zinvolle participatie leiden en of de condities aanwezig zijn om tot zinvolle participatie te komen. Nagegaan wordt of aanbevelingen mogelijk zijn ter verbetering van de participatie. Het doel is inzicht te verkrijgen in de vormen van burgerparticipatie die worden toegepast, in hoeverre de gemeente en de burgers gebruik maken van de verschillende participatiemogelijkheden en of de burgers tevreden zijn over de mogelijkheden en wat de effecten hiervan zijn op de beleidsvorming en/of -uitvoering. Het onderzoek is eind 2010 gestart en zal medio 2011 afgerond worden.

1.5 Onderzoek informatievoorziening aan raden inzake herindelingsproces

Met dit onderzoek zal de rekenkamercommissie nagaan in hoeverre de kaderstellende documenten en de voortgangsrapportages welke aan de Raden worden voorgelegd in het kader van de herindeling van de gemeenten voldoen aan daaraan te stellen eisen van leesbaarheid, informatiewaarde en volgtijdelijkheid ten opzichte van het Plan van Aanpak. In 2010 heeft de rekenkamercommissie voorbereidende gesprekken gevoerd. Het onderzoek zal aanvangen in 2011, wanneer de eerste documenten inzake de herindeling aan de raden worden aangeboden.

2 Overige activiteiten

2.1 Communicatie

De rekenkamercommissie hecht waarde aan transparantie. Daartoe zijn alle documenten met betrekking tot de rekenkamercommissie Goeree-Overflakkee te vinden op de website www.rcgo.nl Hier wordt informatie over de opzet en uitkomsten van het onderzoek van de rekenkamercommissie geplaatst. Ook zijn er links naar de vier gemeenten en sites met achtergrondinformatie over rekenkamercommissies te vinden. Na publicatie van een rapport verzorgt de rekenkamercommissie, indien gewenst, een toelichting voor de raadsleden in een raads- of commissievergadering. De onderzoeksrapporten worden daarbij ook aan de eilandelijke pers verstrekt. Verder worden de onderzoeksrapporten aangeboden aan de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVVR).

Om kennis te maken met nieuwe raadsleden maar ook om het contact met alle raadsleden te bevorderen heeft de rekenkamercommissie in mei 2010 tijdens een gezamenlijke vergadering van de vier gemeenteraden in het ISGO-gebouw een presentatie gegeven. In deze presentatie is aangegeven wat de rode draad van de rekenkameronderzoeken is en op welke wijze wij bij willen dragen aan de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden.

In het voorjaar 2010 heeft de rekenkamercommissie voor alle fracties uit de gemeenteraden een inloopavond georganiseerd. Per gemeente is met iedere fractie een gesprek geweest van een half uur waarin onder meer onderzoeksonderwerpen zijn uitgewisseld.

2.2 Auditcommissie

In de gemeente Dirksland en Middelharnis heeft een lid van de rekenkamercommissie twee keer een vergadering van de auditcommissie bijgewoond. De auditcommissie van de gemeente Oostflakkee heeft in 2010 één keer vergaderd en ook deze vergadering is door een lid van de rekenkamercommissie bijgewoond.

Met ingang van de nieuwe raadsperiode wordt de rekenkamercommissie ook uitgenodigd voor de auditcommissie in de gemeente Goedereede. In deze gemeente heeft de commissie in 2010 één keer vergaderd en deze vergadering is door een lid van de rekenkamercommissie bijgewoond.

Tijdens de vergaderingen van de auditcommissies wordt informatie verstrekt over de voortgang van de lopende onderzoeken, die door de rekenkamercommissie worden uitgevoerd.

2.3 Kennisuitwisseling

Ten behoeve van het onderzoek naar de informatievoorziening aan de gemeenteraden inzake de herindeling, heeft de rekenkamercommissie zich laten informeren over herindelingsprocessen bij andere gemeenten. Onder andere heeft, op onze uitnodiging, een onderzoeksbureau een toelichting gegeven en zijn gedachten gewisseld over de wijze waarop het onderzoek uitgevoerd kan worden.

Ten behoeve van een onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer (provinciale rekenkamer) naar het Vitale platteland, is, op initiatief van de Randstedelijke rekenkamer, een gesprek gevoerd met de projectleider over het eiland Goeree Overflakkee.

Ook dit jaar heeft de rekenkamercommissie kennis en ervaring uitgewisseld met andere rekenkamercommissies en rekenkamers waaronder de rekenkamercommissie Hoeksche Waard.

3 Financiën

De budgetten zijn door de gemeente ter beschikking gesteld. Het bedrag per inwoner is conform de samenwerkingsovereenkomst in 2010 verhoogd met 0,50%.¹ Hiermee komt het budget op €2,12 per inwoner.² Bij de berekening van het budget is rekening gehouden met het aantal inwoners per 1 januari 2010.³ Op grond van artikel 6 van de verordening op de rekenkamercommissie Goeree-Overflakkee is de vergoeding van de leden van de rekenkamercommissie geïndexeerd. De indexering is gebaseerd op tabel IV 'Vergoeding Commissieleden' van het rechtspositiebesluit raad- en commissieleden. Dit bedrag is per 1 januari 2010 vastgesteld op €67,30. De rekenkamercommissie heeft dit bedrag afgerond op €67,- per uur.

De commissie dient de budgetten zodanig te besteden dat het per gemeente ter beschikking gestelde budget voor onderzoek aan de vier afzonderlijke gemeenten is besteed, gerekend over een periode van vier jaar. De eerste periode van de rekenkamercommissie loopt vanaf de benoeming in 2006 tot en met 2009. De tweede periode is in 2010 gestart.

3.1 Eerste periode, 2006-2009

Tabel 3a omvat een overzicht van de voor de rekenkamercommissie beschikbare budgetten en de gedane bestedingen in de onderzoeksperiode 2006-2009.

In tabel 3b is een overzicht opgenomen van de beschikbare budgetten en de gedane bestedingen in de nieuwe periode 2010-2013

¹ Bron: Meicirculaire gemeentefonds 2009, pagina 51

² $2,114 * 1,005 = 2,1255$

³ Dirksland: 8.439 (17,52%)
Goedereede: 11.421 (23,71%)
Middelharnis: 17.951 (37,26%)
Oostflakkee: 10.364 (21,51%)

Tabel 3-A

	2006	2007	2008	2009	Totaal
Budget Dirksland	€ 16.634	€ 16.792	€ 17.110	€ 17.633	€ 68.169
Budget Goedereede	€ 23.264	€ 23.502	€ 23.865	€ 24.278	€ 94.909
Budget Middelharnis	€ 35.800	€ 35.904	€ 36.392	€ 37.946	€ 146.042
Budget Oostflakkee	€ 20.466	€ 20.491	€ 20.946	€ 21.313	€ 83.216
<i>Totaal baten</i>	€ 96.164	€ 96.689	€ 98.313	€ 101.170	€ 392.336
Besteding Dirksland	€ 23.513	€ 5.555	€ 17.091	€ 18.061	€ 64.220
Besteding Goedereede	€ 12.185	€ 21.237	€ 13.297	€ 26.371	€ 73.090
Besteding Middelharnis	€ 6.441	€ 29.220	€ 21.874	€ 22.794	€ 80.329
Besteding Oostflakkee	€ 2.379	€ 13.291	€ 26.620	€ 15.233	€ 57.523
<i>Totaal lasten</i>	€ 44.518	€ 69.303	€ 78.882	€ 82.459	€ 275.162
Vergoeding leden	€ 43.416	€ 65.473	€ 47.382	€ 43.401	€ 199.672
Drukwerk & kantoorartikelen	€ 1.102	€ 1.430	€ 258	€ 1.741	€ 4.531
Inhuur externe onderzoekers	€ -	€ 2.400	€ 31.242	€ 37.317	€ 70.959
<i>Totaal lasten</i>	€ 44.518	€ 69.303	€ 78.882	€ 82.459	€ 275.162
Saldo	€ 51.646	€ 27.386	€ 19.431	€ 18.711	€ 117.174

Per 31 december 2009 (einde 1e periode) resteert een saldo van € 117.174. De rekenkamercommissie heeft dit bedrag deels aangewend voor de afronding van de in 2009 opgestarte onderzoeken over de eerste periode, te weten:

- “De eerste Paal” (gemeente Middelharnis)
- “Weet wat je uitbesteedt” (gemeente Oostflakkee)
- “Een goede gedachte” (Eilandbreed)

Voor deze onderzoeken heeft de rekenkamercommissie tot juli 2010 €40.032 besteed. Gespecificeerd:

Besteding Dirksland	- € 4.368
Besteding Goedereede	- € 5.905
Besteding Middelharnis	- € 13.683
Besteding Oostflakkee	- € 16.077

Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het restantbedrag van €117.174 uit de eerste periode. Het restantbedrag verminderd met het nog bestede bedrag uit 2010 levert het volgende saldo op over de eerste periode:

€117.174

€ 40.032 -

€ 77.142

Dit bedrag (€77.142) wordt door de rekenkamercommissie niet meer aangewend en laat de rekenkamercommissie terugvloeien naar de gemeenten.

3.2 Tweede periode, 2010-2013

Het budget en de bestedingen over 2010 zijn opgenomen in tabel 3-B.

TABEL 3-B

	2010
Budget Dirksland (17,52%)	€ 17.937
Budget Goedereede (23,71%)	€ 24.275
Budget Middelharnis (37,26%)	€ 38.155
Budget Oostflakkee (21,51%)	€ 22.029
<i>Totaal baten</i>	<i>€ 102.396</i>
Besteding Dirksland	€ 2.041
Besteding Goedereede	€ 2.640
Besteding Middelharnis	€ 4.150
Besteding Oostflakkee	€ 2.978
<i>Totaal lasten</i>	<i>€ 11.809</i>
Vergoeding leden	€ 9.760
Overige kosten Inhuur externen, drukwerk en kantoorartikelen	€ 2.049
<i>Totaal lasten</i>	<i>€ 11.809</i>
Saldo	€ 90.587

	Dirksland	Goedereede	Middelharnis	Oostflakkee	Totaal
Saldo 1^e periode	-	-	-	-	-
Budget 2010	€ 17.937	€ 24.275	€ 38.155	€ 22.029	€ 102.396
Te besteden	€ 17.937	€ 24.275	€ 38.155	€ 22.029	€ 102.396
Besteding	€ 2.041	€ 2.640	€ 4.150	€ 2.978	€ 11.809
Saldo 2010	€ 15.896	€ 21.635	€ 34.005	€ 19.051	€ 90.587

De leden van de rekenkamercommissie zijn in 2010 herbenoemd voor de periode 2010-2013. In de nieuwe periode is gestart met gesprekken met de raadsfracties in de vier gemeenten teneinde van hen te vernemen, welke wensen er zijn met betrekking tot de door de rekenkamercommissie uit te voeren onderzoeken. Dit heeft geleid tot een tweetal onderzoeken, te weten een eilandbreed onderzoek naar burgerparticipatie en een onderzoek naar de informatievoorziening aan de raden over het herindelingproces. Deze onderzoeken zijn in het najaar 2010 gestart, waardoor in 2010 niet het volledige budget is besteed. Op grond van artikel 4, lid 3 van de samenwerkingsovereenkomst kan de commissie over het restant beschikken in de volgende jaren van de onderzoeksperiode 2010-2013. Wij zullen het budget 2010 dan ook aanwenden om in de komende periode, waarin het jaarlijks onderzoeksbudget naar beneden is bijgesteld, gedegen onderzoek te blijven uitvoeren.